

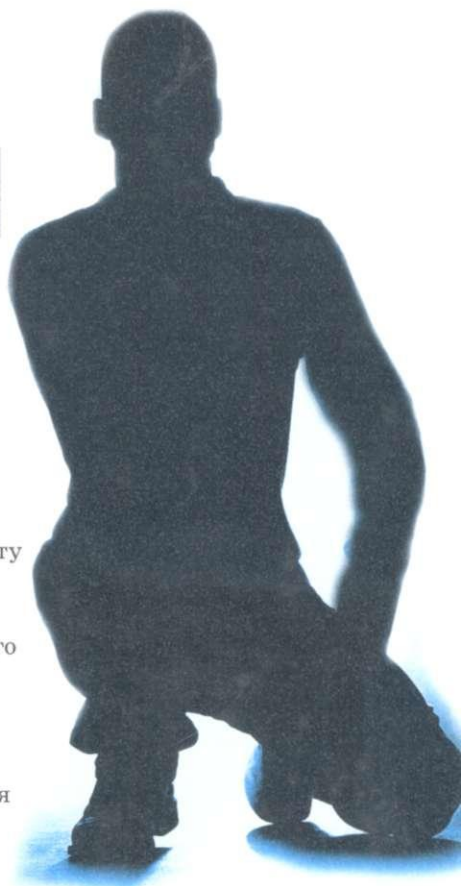
І. М. Галян

Психодіагностика

Навчальний
посібник

ам!
альма
серія
матер

- Загальні засади психодіагностики
- Психометричні основи психодіагностики
- Психодіагностика інтелекту
- Методи діагностування особистості
- Діагностування внутрішнього світу особистості
- Нетестові методи у психодіагностиці
- Соціально-психологічні особливості діагностування людей різного віку

І. М. Галян

Психодіагностика

Навчальний посібник

2-ге видання, стереотипне

Київ
«Академвидав»
2011

УДК 159.9(075.8)
ББК 88я73
Г15

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів
(Лист № 1.4/18—Г—1345 від 11.06.2008 р.)

У навчальному посібнику розкрито сутність, загальні засади, психометричні і психодіагностичні основи психодіагностики як науки, основні методи психологічного тестування особистості, її інтелекту, самосвідомості, системи цінностей, висвітлено особливості застосування психодіагностичних процедур при тестуванні осіб різного віку. Засвоєнню проблематики, виробленню практичних навиків психодіагностування сприятимуть вміщені у посібнику тести і методики, призначені для вивчення різноманітних аспектів внутрішнього світу людини.

Для студентів вищих навчальних закладів. Прислужиться психологам, вчителям, вихователям, фахівцям з добору персоналу й усім, хто цікавиться психологією.

Рецензенти:

доктор психологічних наук, професор *М. Й. Боршчевський*;
доктор психологічних наук, професор *В. П. Москалець*;
доктор психологічних наук, професор *М. Й. Варій*

ISBN 978-966-8226-89-2 (серія)
ISBN 978-617-572-022-6

© Галян І. М., 2009
© Галян І. М., 2-ге видання,
стереотипне, 2011

ЗМІСТ

1. Загальні засади психо- діагностики	1.1. Зародження і становлення психодіагностики як науки	9
	Донаукове використання психодіагностичних процедур	10
	Розвиток психодіагностики у XIX—XX ст.	12
	1.2. Предмет і завдання психодіагностики	21
	Сутність психодіагностики як науки	21
	Психологічне оцінювання у психодіагностиці	23
	Завдання загальної психодіагностики	25
	1.3. Характеристика психодіагностичного методу	27
	Сутність методології, методу, методики психодіагностики	28
	Психодіагностичний метод	29
	1.4. Тест як основний психодіагностичний інструмент	31
	Класифікація і характеристика тестів	32

	Комп'ютеризовані і комп'ютерні психодіагностичні тести	45
	Вимоги до тестів як методів психодіагностичного дослідження та їх користувачів	52
2. Психометричні основи психодіагностики	2.1. Психодіагностичні і психометричні процедури	61
	Сутність основних ознак і категорій психодіагностики.	
	Психологічний діагноз	62
	Психодіагностичний процес	69
	Загальна і диференційна психометрія	74
	Міри у процесі шкалювання. Характеристика шкал	76
	2.2. Психометрія у структурі психодіагностичних методів	86
	Технологія конструювання тесту	87
	Адаптація діагностичних методів	97
	Надійність тестів, її обчислення	99
	Валідність тестів, особливості її визначення і перевірки	105
	Стандартизація і норми тестових показників	115
	2.3. Застосування математично-статистичних методів аналізу у психологічних вимірюваннях	120
	Типи емпіричних даних «L»-, «Q»-, «T»-дані	121
	Оцінювання розподілу емпіричних даних	124
	Застосування непараметричної і параметричної статистик при обробленні емпіричних даних	131
3. Психодіагностика інтелекту	3.1. Сутність інтелекту, підходи до його вивчення і моделі структури	163
	Основні підходи до вивчення інтелекту	165
	Моделі структури інтелекту	172

	3.2. Характеристика тестів діагностування інтелекту	183
	Тести для діагностування соціального інтелекту	185
	Тести для діагностування емоційного інтелекту	186
	Тести для психодіагностування креативності	188
4. Методи діагностування особистості	4.1. Загальні підходи до діагностування особистості	196
	Особистість як об'єкт психодіагностичного дослідження	197
	Особистісні риси як психодіагностична категорія	198
	4.2. Психодіагностика особистості у контексті теорій рис особистості	201
	Теорія рис особистості Р.-Б. Кеттела	202
	Внесок Г.-Ю. Айзенка у розвиток психодіагностики особистості	211
	Тест ММРІ як діагностичний інструмент вивчення особистості	218
	Модель «Великої п'ятірки»	231
	Дослідження індивідуальних випадків	233
5. Діагностування внутрішнього світу особистості	5.1. Проективна діагностика як метод вивчення внутрішнього світу	236
	Сутність проєкції у психології та психодіагностиці	239
	Проективні методики діагностування особистості	242
	Проективні методики дослідження особистості	249
	5.2. Діагностування самосвідомості особистості	252
	Самосвідомість як об'єкт психодіагностичного дослідження	253
	Методики діагностування самосвідомості	255

	5.3. Діагностування спонукальної сфери особистості	265
	Теоретичні підходи до аналізу мотивації	265
	Мотивація, мотиваційні змінні, їх діагностування	269
	5.4. Психологічні особливості діагностування ціннісної сфери особистості	273
	Теоретичне підґрунтя вивчення ціннісної сфери	273
	Методи діагностування системи цінностей особистості	275
6. Нетестові методи у психодіагностиці	6.1. Спостереження як метод психологічного дослідження	280
	Сутність і види спостереження	281
	Послідовність здійснення наукового спостереження	284
	6.2. Опитувальні методи у психодіагностиці	288
	Інтерв'ювання як різновид усного опитувального діагностичного методу	289
	Анкетування як різновид письмового опитувального діагностичного методу	296
	6.3. Експертне оцінювання у психологічному дослідженні	301
	Сутність експертного оцінювання	302
	Послідовність експертного оцінювання	304
	6.4. Контент-аналіз як експертно-діагностична процедура психологічного дослідження	307
	Контент-аналіз у психодіагностиці	308
	Послідовність контент-аналізу	309
7. Соціально-психологічні особливості діагностування людей різного віку	7.1. Психодіагностичне дослідження дітей, підлітків та юнаків	314
	Особливості психодіагностування дітей дошкільного віку	320
	Діагностування готовності дітей до школи	322

Особливості психодіагностування дітей молодшого шкільного віку (на етапі зрілого дитинства)	330
Особливості психодіагностування підлітків та юнаків	333
7.2. Психодіагностування у дорослому (зрілому) віці	336
Психологічна характеристика дорослості	336
Особливості застосування психодіагностичних методів стосовно дорослих людей	337
Додатки	
Методики діагностування дітей дошкільного і молодшого шкільного віку	345
Методики діагностування підлітків, юнаків та дорослих людей	413
Короткий термінологічний словник	445
Література	459

Г15 Галян І. М.
Психодіагностика : навч. посіб. / І. М. Галян. —
2-ге вид., стереотип. — К. : Академвидав, 2011. —
464 с. — (Серія «Альма-матер»).

ISBN 978-966-8226-89-2 (серія)

ISBN 978-617-572-022-6

У навчальному посібнику розкрито сутність, загальні засади, психометричні і психодіагностичні основи психодіагностики як науки, основні методи психологічного тестування особистості, її інтелекту, самосвідомості, системи цінностей, висвітлено особливості застосування психодіагностичних процедур при тестуванні осіб різного віку.

Для студентів вищих навчальних закладів.

УДК 159.9(075.8)
ББК 88я73

Навчальне видання

Серія «Альма-матер»

Заснована в 1999 році

ГАЛЯН Ігор Михайлович

Психодіагностика

Навчальний посібник

2-ге видання, стереотипне

Спільний проект із ВЦ «Академія»

Редактор Г. Т. Сенькович

Коректор Т. А. Галась

Комп'ютерна верстка С. В. Гусєва

Формат 84x108/32. Ум. друк. арк. 24,36. Зам.0211088.

«Академвидав»,

м. Київ, вул. Довженка, 3.

Тел./факс: (044) 483-19-24; 456-90-79.

E-mail: academvidav@svitonline.com; academvidav@gmail.com

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1006 від 08.08.2002 р.

Віддруковано у Державному видавництві «Преса України»,

пр-т Перемоги, 50, м. Київ, 03047.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 310 від 11.01.2001 р.